

32003D0004

L 78/16

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE

25.3.2003

DECIZIA BĂNCII CENTRALE EUROPENE
din 20 martie 2003
privind valorile nominale, specificațiile, reproducerea, schimbul și retragerea bancnotelor euro
(BCE/2003/4)
(2003/205/CE)

CONSILIUL GUVERNATORILOR BĂNCII CENTRALE EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 106 alineatul (1) și articolul 16 din statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene,

întrucât:

- (1) Articolul 106 alineatul (1) din tratat și articolul 16 din statut prevăd că Banca Centrală Europeană (BCE) este singura în drept să autorizeze emisiunea de bancnote în Comunitate. Aceste articole prevăd, de asemenea, că BCE și băncile centrale naționale pot emite astfel de bancnote. În temeiul articolului 10 din Regulamentul (CE) nr. 974/98 al Consiliului din 3 mai 1998 privind introducerea monedei euro ⁽¹⁾, BCE și băncile centrale naționale ale statelor membre participante (denumite în continuare „BCN”) pun în circulație bancnotele euro.
- (2) Institutul Monetar European (IME) a efectuat lucrările pregătitoare pentru producerea și emisiunea bancnotelor euro, în special în ceea ce privește desenul bancnotelor euro, și a facilitat recunoașterea și acceptarea noilor valori nominale și a specificațiilor noilor bancnote euro de către utilizatori luând în considerare cerințele vizuale și tehnice specifice ale asociațiilor europene ale utilizatorilor de bancnote.
- (3) Ca succesor al IME, BCE deține dreptul de autor asupra desenului bancnotelor euro deținute inițial de IME. BCE și BCN, acționând în numele BCE, pot valorifica aceste drept de autor în ceea ce privește reproducerea emise sau distribuite prin încălcarea acestui drept de autor cum ar fi, *inter alia*, reproducerea care ar putea afecta negativ reputația bancnotelor euro.
- (4) Dreptul BCE și al BCN de a emite bancnote euro include competența de a lua toate măsurile legale necesare pentru a proteja integritatea bancnotelor euro în calitatea acestora

de mijloc de plată. BCE trebuie să ia măsuri pentru a oferi un nivel minim de protecție în toate statele membre participante, astfel încât să se asigure că publicul poate distinge bancnotele euro autentice de reproduceri. În acest sens, este necesară instituirea unor norme comune conform cărora să fie permisă reproducerea bancnotelor euro.

- (5) Dispozițiile prezentei decizii nu trebuie să aducă atingere aplicării dreptului penal, în special în materie de falsificare de monede.
- (6) Reprodusele bancnotelor euro în format electronic trebuie considerate legale numai dacă producătorul acestora adoptă măsurile tehnice adecvate pentru a descuraja imprimarea lor în cazul în care publicul ar putea confunda astfel de bancnote imprimate cu bancnote euro autentice.
- (7) Competența de a lua măsuri pentru protejarea integrității bancnotelor euro ca mijloc de plată implică competența de a adopta un regim comun în cadrul căruia BCN sunt pregătite să schimbe bancnotele euro deteriorate sau avariate. În cadrul acestui regim sunt determinate anumite categorii de bancnote euro care trebuie reținute de BCN atunci când le sunt prezentate în vederea schimbului.
- (8) Partea din bancnota euro originală care trebuie prezentată pentru ca aceasta să fie acceptată în vederea schimbului trebuie să îndeplinească anumite cerințe minime de măsurare. Aceste măsuri trebuie exprimate ca procent din suprafața bancnotei euro originale înainte de a fi deteriorată sau avariata, pentru a preveni distorsiunea măsurilor, de exemplu în cazurile în care bancnotele euro sunt deteriorate sau avariate din cauza micșorării.
- (9) Pentru a încuraja utilizarea corectă a dispozitivelor antifurt de către toate entitățile care operează, cu titlu profesional, cu bancnote este oportun ca, atunci când acestea solicită BCN schimbul unor bancnote deteriorate sau avariate în urma folosirii unor dispozitive antifurt, BCN să perceapă de la aceste entități o taxă destinată compensării analizei efectuate în vederea schimbului acestor bancnote euro.

⁽¹⁾ JO L 139, 11.5.1998, p. 1.

- (10) Această taxă nu este percepută dacă deteriorarea sau avarierea sunt provocate în urma unei tentative sau a unui caz de jaf sau de furt și, pentru a evita taxele cu valoare neglijabilă, este percepută numai când sunt prezentate în vederea schimbului un număr minim de bancnote euro deteriorate sau avariate.
- (11) Bancnotele euro care au fost deteriorate sau avariate în cantități mari din cauza utilizării unor dispozitive antifurt trebuie prezentate în vederea schimbului în seturi formate dintr-un număr minim de bancnote euro.
- (12) Dreptul exclusiv al BCE de a autoriza emisiunea bancnotelor euro în Comunitate implică competența de a retrage bancnotele euro și de a institui un regim comun în baza căruia BCE și BCN să poată efectua această retragere.
- (13) În interesul clarității și al certitudinii juridice este oportună codificarea Deciziei BCE/2001/7 din 30 august 2001 privind valorile nominale, specificațiile, reproducerea, schimbul și retragerea bancnotelor euro ⁽¹⁾, astfel cum a fost modificată prin Decizia BCE/2001/14 ⁽²⁾ și asigurarea unei mai mari transparențe a sarcinilor BCE și ale BCN în ceea ce privește normele pentru reproducerea, schimbul și retragerea bancnotelor euro,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Valori nominale și specificații

(1) Prima serie de bancnote euro include șapte valori nominale între cinci euro și 500 euro, ilustrând tema „Epocile și stilurile Europei”, cu următoarele specificații de bază.

Valoare nominală (EUR)	Dimensiuni	Culoare dominantă	Desen
5	120 × 62 mm	Gri	Clasic
10	127 × 67 mm	Roșu	Romanic
20	133 × 72 mm	Albastru	Gotic
50	140 × 77 mm	Portocaliu	Renascentist
100	147 × 82 mm	Verde	Baroc și rococo
200	153 × 82 mm	Galben-maroniu	Arhitectură de metal și sticlă
500	160 × 82 mm	Violet	Arhitectura modernă a secolului XX

⁽¹⁾ JO L 233, 31.8.2001, p. 55.

⁽²⁾ JO L 5, 9.1.2002, p. 26.

(2) Cele șapte serii de cupiuri euro conțin reprezentări ale unor porți și ferestre pe partea din față (recto) și ale unor poduri pe partea din spate (verso). Toate cele șapte cupiuri vor ilustra diferitele perioade artistice europene menționate anterior. Alte elemente de desen includ: simbolul Uniunii Europene, denumirea monedei cu caractere din alfabetul latin și grec, inițialele BCE în variantele din limbile oficiale, simbolul © care indică faptul că dreptul de autor aparține BCE și semnătura președintelui BCE.

Articolul 2

Norme privind reproducerea bancnotelor euro

(1) „Reproducere” înseamnă orice imagine tangibilă sau intangibilă pentru care este folosită integral sau parțial imaginea unei bancnote euro conform specificațiilor din articolul 1, sau părți din elementele individuale de desen ale acesteia cum ar fi, *inter alia*, culoarea, dimensiunile și folosirea literelor sau a simbolurilor, imagine care să fie asemănătoare sau să dea impresia generală a unei bancnote euro, indiferent:

- de dimensiunea imaginii sau
- de materialul (materialele) sau de tehnica (tehnicele) utilizate pentru producerea acesteia sau
- dacă la imagine au fost sau nu adăugate elemente sau ilustrații care nu provin de pe bancnote sau
- dacă desenul bancnotelor euro, cum ar fi literele sau simbolurile, a fost sau nu modificat.

(2) Reproducerile pe care publicul le-ar putea confunda cu bancnote euro autentice sunt considerate ilegale.

(3) Reproducerile care îndeplinesc următoarele criterii sunt considerate legale, deoarece nu există riscul de a fi confundate de public cu bancnote euro autentice:

- reproducerile cu o singură față ale unei bancnote euro după cum se specifică la articolul 1, cu condiția ca dimensiunea reproducerii să fie de cel puțin 125 % sau de cel mult 75 % atât din lungimea cât și din lățimea respectivei bancnote euro, după cum se specifică la articolul 1 sau
- reproducerile cu două fețe ale unei bancnote euro după cum se specifică la articolul 1, cu condiția ca dimensiunea reproducerii să fie de cel puțin 200 % sau de cel mult 50 % atât din lungimea cât și din lățimea respectivei bancnote euro, după cum se specifică la articolul 1 sau
- reproducerea unor elemente individuale de desen ale unei bancnote euro după cum se specifică la articolul 1, cu condiția ca aceste elemente de desen să nu fie prezentate pe un fundal care să semene cu o bancnotă sau
- reproducerile cu o singură față care ilustrează o porțiune din partea din față sau din spate a unei bancnote euro, cu condiția ca porțiunea respectivă să fie mai mică decât o treime din originalul părții din față sau din spate a bancnotei euro, după cum se specifică la articolul 1 sau

(e) reproducerile dintr-un material care este diferit în mod neîndoielnic de hârtie, care are un aspect evident diferit de cel al materialului folosit pentru bancnote sau

(f) reproducerile intangibile puse la dispoziție în format electronic pe pagini de internet, prin mijloace de comunicații cu fir sau fără fir sau prin orice alte mijloace care permit membrilor publicului să acceseze aceste reproduceri intangibile dintr-un loc și într-un moment pe care îl aleg în mod individual, cu condiția ca:

— cuvântul SPECIMEN să fie tipărit în diagonală pe reproducere, cu caractere Arial sau caractere asemănătoare acestuia. Lungimea cuvântului SPECIMEN este de cel puțin 75 % din lungimea reproducerii, iar înălțimea acestuia este de cel puțin 15 % din lățimea reproducerii, iar cuvântul este scris într-o culoare netransparentă (opacă) contrastând cu culoarea dominantă a respectivei bancnote euro după cum se specifică la articolul 1 și

— rezoluția reproducerii electronice având dimensiunile originale să nu depășească 72 dpi (dots per inch).

(4) Urmare a unei cereri în scris, BCE și BCN dau confirmarea că reproducerile care nu îndeplinesc criteriile din alineatul (3) sunt de asemenea legale, în măsura în care nu pot fi confundate de public cu bancnote euro autentice după cum se specifică la articolul 1. Dacă o reproducere este realizată pe teritoriul unui singur stat membru participant, cererile menționate anterior se adresează BCN a statului membru respectiv. În toate celelalte cazuri, astfel de cereri se adresează BCE.

(5) Normele privind reproducerea bancnotelor euro se aplică și bancnotelor euro care au fost retrase sau care și-au pierdut calitatea de mijloace legale de plată în temeiul prezentei decizii.

Articolul 3

Schimbul bancnotelor euro deteriorate sau avariate

(1) La cerere și în condițiile prevăzute la alineatul (2), BCN schimbă bancnote euro autentice deteriorate sau avariate care au calitatea de mijloace legale de plată în următoarele cazuri:

- (a) la prezentarea a mai mult de 50 % din bancnota euro sau
- (b) la prezentarea a 50 % sau mai puțin din bancnota euro dacă solicitantul dovedește că părțile lipsă au fost distruse.

(2) Pe lângă condițiile prevăzute la alineatul (1), pentru schimbul bancnotelor euro deteriorate sau avariate care au calitatea de mijloace legale de plată, se aplică următoarele condiții suplimentare:

- (a) dacă există îndoieli privind dreptul legitim al solicitantului asupra bancnotelor euro sau privind autenticitatea acestora: solicitantul trebuie să facă dovada identității sale;
- (b) dacă sunt prezentate bancnote pătate cu cerneală, contaminate sau impregnate: solicitantul trebuie să depună o explicație în scris privind tipul de pete, contaminare sau impregnare;

(c) dacă bancnotele euro au fost decolorate de dispozitive antifurt activate și sunt prezentate de entități care operează, cu titlu profesional, cu bancnote conform articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 al Consiliului din 28 iunie 2001 de stabilire a măsurilor necesare pentru protejarea monedei euro împotriva falsificării⁽¹⁾: entitățile care operează, cu titlu profesional, cu bancnote trebuie să depună o declarație în scris privind cauza și natura neutralizării;

(d) dacă bancnotele euro au fost deteriorate sau avariate în cantități mari din cauza folosirii dispozitivelor antifurt: acestea trebuie prezentate în seturi de 100 de bancnote euro, dacă există suficiente bancnote euro pentru a forma astfel de seturi.

(3) Fără să aducă atingere celor de mai sus:

(a) dacă știu sau au motive suficiente să considere că bancnotele euro au fost deteriorate sau avariate în mod intenționat, BCN refuză schimbul și reține bancnotele euro pentru a evita reîntrarea acestora în circulație sau prezentarea lor de către solicitant în vederea schimbului la altă BCN. Totuși, acestea vor schimba bancnotele deteriorate sau avariate dacă știu sau au motive suficiente să considere că solicitanții sunt de bună credință sau dacă solicitanții pot dovedi că sunt de bună credință. Bancnotele euro care au suferit deteriorări sau avarieri minore, de exemplu au fost adnotate, au fost scrise pe ele cifre sau scurte propoziții, nu vor fi considerate, în principiu, bancnote euro deteriorate sau avariate în mod intenționat și

(b) dacă știu sau au motive suficiente să considere că a fost comisă o infracțiune, BCN refuză schimbul bancnotelor euro deteriorate sau avariate și le reține, pe bază de confirmare de primire, ca probă care urmează să fie prezentată autorităților competente în vederea începerii cercetării penale sau în sprijinul unei cercetări penale în curs de desfășurare. Cu excepția cazurilor în care autoritățile competente hotărăsc altfel, bancnotele euro sunt înapoiate solicitantului la sfârșitul cercetării și pot fi ulterior acceptate în vederea schimbului.

Articolul 4

Instituirea unei taxe pentru schimbul bancnotelor euro deteriorate sau avariate

(1) BCN percepe de la entitățile care operează, cu titlu profesional, cu bancnote o taxă atunci când acestea solicită BCN, în conformitate cu articolul 3, schimbul unor bancnote euro având calitatea de mijloace legale de plată care au fost deteriorate sau avariate prin folosirea dispozitivelor antifurt.

(2) Taxa se ridică la 10 cenți pentru fiecare bancnotă euro deteriorată sau avariata.

(3) Taxa este percepută numai dacă sunt schimbate cel puțin 100 de bancnote euro deteriorate sau avariate. Taxa se percepe pentru toate bancnotele euro schimbate.

⁽¹⁾ JO L 181, 4.7.2001, p. 6.

(4) Nu se percepe nici o taxă dacă bancnotele euro au fost deteriorate sau avariate în legătură cu o tentativă sau cu un caz de jaf sau de furt.

Articolul 5

Retragerea bancnotelor euro

Retragerea unui tip sau a unei serii de bancnote euro se reglementează printr-o decizie a Consiliului guvernatorilor publicată în scopul informării publicului în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și în alte mijloace de informare în masă. O astfel de decizie reglementează cel puțin următoarele aspecte:

- tipul sau seriile de bancnote euro care urmează să fie retrase din circulație și
- durata perioadei pe parcursul căreia se efectuează schimbul și
- data începând de la care tipul sau seriile de bancnote euro în cauză își pierd calitatea de mijloace legale de plată și

- tratamentul aplicat bancnotelor euro prezentate după expirarea perioadei de retragere și/sau după ce și-au pierdut calitatea de mijloace legale de plată.

Articolul 6

Dispoziții finale

- (1) Deciziile BCE/2001/7 și BCE/2001/14 se abrogă.
- (2) Trimiterile la deciziile BCE/1998/6 ⁽¹⁾, BCE/1999/2 ⁽²⁾, BCE/2001/7 și BCE/2001/14 se consideră ca trimiteri la prezenta decizie.
- (3) Prezenta decizie intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Frankfurt pe Main, 20 martie 2003.

În numele Consiliului guvernatorilor BCE

Willem F. DUISENBERG

(¹) Decizia BCE/1998/6 din 7 iulie 1998 privind valorile nominale, specificațiile, reproducerea, schimbul și retragerea bancnotelor euro, JO L 8, 14.1.1999, p. 36.

(²) Decizia BCE/1999/2 din 26 august 1999 de modificare a Deciziei BCE/1998/6 din 7 iulie 1998 privind valorile nominale, specificațiile, reproducerea, schimbul și retragerea bancnotelor euro, JO L 258, 5.10.1999, p. 29.